

Briuselis, 2017 m. lapkričio 23 d.
(OR. en)

14734/17

Tarpinstitucinė byla:
2016/0359 (COD)

JAI 1086
JUSTCIV 273
EJUSTICE 148
ECOFIN 994
COMPET 801
EMPL 565
SOC 744
CODEC 1880

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9316/17
Komisijos dok. Nr.: 14875/16

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl prevencinio restruktūrizavimo mechanizmų, antrosios galimybės ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui gerinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/30/ES
– Politiniai debatai

I. IVADAS

2017 m. birželio 8–9 d. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos (toliau –Taryba) posėdyje buvo surengti pirmieji politiniai debatai dėl siūlomos direktyvos ir, pasinaudojant ta proga, buvo patvirtinti tam tikri principai, kuriais būsimame darbe turi būti vadovaujama dėl kai kurių pagrindinių klausimų.¹

¹ Žr. dokumentą 9316/17 JUSTCIV 112 EJUSTICE 65 ECOFIN 418 COMPET 415 EMPL 312 SOC 398 CODEC 833.

Atsižvelgdama į diskusijų, nuo 2017 m. liepos mėn. vykusių darbo grupėje, rezultatus pirmininkaujanti valstybė narė mano, jog būtina surengti politinius debatus Taryboje, norint tolesnės pažangos darbo grupės lygmeniu. Pagrindiniai principai ir klausimai, dėl kurių reikia tam tikrų politinių gairių, yra išdėstyti šio pranešimo II dalyje. Pranešimo priede pateikiama papildomos bendros informacijos dėl šių pagrindinių principų.

II. BŪSIMAM DARBUI SKIRTI PAGRINDINIAI PRINCIPAI IR POLITINĖS GAIRĖS

A. Skolininko perspektyvumas

Tarybos prašoma pritarti tam, kad valstybėms narėms būtų suteikta daugiau lankstumo sudarant joms galimybę savo nacionalinėje teisėje numatyti arba toliau taikyti perspektyvumo tyrimą, su sąlyga, kad tokio vertinimo tikslas yra atmesti skolininkus, neturinčius jokių perspektyvų atsigauti, ir kad jį galima atlikti nepakenkiant skolininko turtui.

Pagrindimas

Diskusijose techniniu lygmeniu paaiškėjo, kad nuomonės skolininko perspektyvumo srityje gana skiriasi. Kai kurios valstybės narės laikosi nuomonės, kad neperspektyviems skolininkams suteikiant galimybę naudotis prevencinio restruktūrizavimo mechanizmu arba atskirų vykdymo užtikrinimo priemonių sustabdymu būtų kenkiama skolininko turtui ir taip pažeidžiami kreditorių interesai. Kitos valstybės narės mano, kad besąlygiškų galimybių pasinaudoti prevencinio restruktūrizavimo mechanizmu ir atskirų vykdymo užtikrinimo priemonių sustabdymu suteikimas visais atvejais būtų paskata skolininkui stengtis išgelbėti savo verslą ankstyvuju etapu. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad siūlomos gairės galėtų būti potencialus kompromisas suderinant šias skirtingas nuomones.

B. Privalomas kreditorių ar kreditorių eilių daugumos reikalavimų modifikavimas teismo sprendimu

Tarybos prašoma pritarti principui, kad tais atvejais, kai priimant restruktūrizavimo planą dalyvauja daugiau nei viena suinteresuotųjų šalių eilė ir vienoje ar keliose suinteresuotųjų šalių balsavimo eilėse nepasiekiami reikalaujama balsų dauguma, restruktūrizavimo planas vis tiek gali būti patvirtintas teisminės ar administracinės institucijos, su sąlyga, kad įvykdomi reikalavimai, dėl kurių bus susitarta būsimose diskusijose techniniu lygmeniu, taikomi tokiam privalomam kreditorių ar kreditorių eilių daugumos reikalavimų modifikavimui teismo sprendimu. Šiomis nuostatomis nedaromas poveikis būsimoms techninio lygmens diskusijoms dėl kreditorių eilių sudarymo.

Pagrindimas

Valstybės narės apskritai pripažįsta, kad reikia mechanizmo, pagal kurį, net jei esama balsavimo eilių, kurių viduje nuomonės skiriasi – t. y. kai restruktūrizavimo planui nepritaria reikalaujama dauguma vienoje ar keliose suinteresuotų šalių eilėse – restruktūrizavimo planą būtų galima patvirtinti teisminėje ar administracinėje institucijoje, jeigu įvykdomos tam tikros sąlygos. Tačiau yra valstybių narių, kurios laikosi atsargaus požiūrio į tokį mechanizmą, nes tai yra naujas ir jų teisinėse sistemose nežinomas metodas. Todėl, siekiant daryti pažangą techniniu lygmeniu vykdomame darbe, pirmininkaujant valstybei reikia gairių, ar būsimas darbas turėtų būti grindžiamas siūlomu principu.

C. Antroji galimybė sąžiningiems verslininkams

Tarybos prašoma pritarti tam, kad turėtų būti taikomas suderintas skolinių įsipareigojimų panaikinimo laikotarpis, kuris truktų ne ilgiau nei trejus metus, taikant apribojimus tais atvejais, kai laikoma, kad skolinių įsipareigojimų panaikinimas ar skolinių įsipareigojimų panaikinimo laikotarpis nėra tinkamos priemonės.

Pagrindimas

Valstybės narės apskritai pritaria principui suteikti sąžiningiems verslininkams antrąją galimybę visiškai panaikinant jų skolinius įsipareigojimus ir bet kokius veiklos draudimus, susijusius su skolininko nemokumu, praėjus ilgiausiam nustatytam laikotarpiui. Tačiau tai turi būti daroma su sąlyga, kad, kur tikslinga, bus nustatytos pakankamos apsaugos priemonės ir apribojimai.

III. IŠVADA

Pirmininkaujanti valstybė narė prašo Nuolatinių atstovų komiteto / Tarybos (teisingumo ir vidaus reikalai) surengti politinius debatus siekiant patvirtinti šio pranešimo II dalyje išdėstytus principus kaip bendras būsimo darbo su siūloma direktyva gaires.

BENDRA INFORMACIJA

A. Skolininko perspektyvumas

Siūlomoje direktyvoje valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad tais atvejais, kai yra tikėtinas nemokumas, skolininkai turėtų galimybę pasinaudoti prevencinio restruktūrizavimo mechanizmu, kuris jiems leistų restruktūrizuoti savo skolas ar verslą ir pasinaudoti atskirų vykdymo užtikrinimo priemonių sustabdymu, jeigu ir tokiu mastu, koku toks sustabdymas reikalingas vykdant derybas dėl restruktūrizavimo plano. Iki šiol darbo grupėje vykusios diskusijos parodė, kad plačiai pritariama požiūriui, kad skolininkams turėtų būti suteikiama galimybė pasinaudoti tokiu mechanizmu ir atskirų vykdymo užtikrinimo priemonių sustabdymu, kaip viena iš priemonių padėti juos išgelbėti nuo finansinio žlugimo.

Vis dėlto kelios valstybės narės pareiškė susirūpinimą, kad leidus neperspektyviems skolininkams naudotis tokiu prevencinio restruktūrizavimo mechanizmu arba atskirų vykdymo užtikrinimo priemonių sustabdymu, galėtų būti kenkiama skolininko likusiam turtui ir taip pažeidžiami kreditorių interesai. Todėl šios valstybės narės laikosi pozicijos, kad skolininko perspektyvumo tyrimas turėtų būti įdiegtas kaip išankstinė sąlyga, taikoma suteikiant galimybę pasinaudoti prevencinio restruktūrizavimo mechanizmu arba atskirų vykdymo užtikrinimo priemonių sustabdymu siekiant užtikrinti skolininko ir kreditorių interesų pusiausvyrą.

Kitos valstybės narės pasisako už tai, kad skolininkui būtų suteikta besąlygiška galimybė naudotis prevencinio restruktūrizavimo mechanizmu ir atskirų vykdymo užtikrinimo priemonių sustabdymu – tai būtų paskata skolininkui stengtis išgelbėti savo verslą ankstyvuoju etapu.

Kompromisas tarp šių dviejų skirtingų sistemų galėtų būti pasiektas suteikiant valstybėms narėms galimybę savo nacionalinėje teisėje numatyti arba toliau taikyti perspektyvumo tyrimą, su sąlyga, kad skolininko perspektyvumo įvertinimą būtų galima atlikti nepakenkiant skolininko turtui.

B. Privalomo kreditorių ar kreditorių eilių daugumos reikalavimų modifikavimo teismo sprendimu mechanizmas

Pagal siūlomą direktyvą restruktūrizavimo planas turėtų būti laikomas priimtu ar patvirtintu, jei kiekvienoje eilėje jam pritaria reikalinga suinteresuotų šalių dauguma. Privalomo kreditorių ar kreditorių eilių daugumos reikalavimų modifikavimo teismo sprendimu mechanizmas gali būti naudojamas tais atvejais, kai kiekvienoje eilėje restruktūrizavimo planui nepitaria reikalinga suinteresuotų šalių dauguma ir dėl to atsiranda balsavimo eilė, kurios viduje nuomonės skiriasi.

Privalomo kreditorių ar kreditorių eilių daugumos reikalavimų modifikavimo teismo sprendimu mechanizmui turi būti taikomi tam tikri suderinti būtinausi reikalavimai, siekiant užtikrinti tinkamą susijusių šalių teisių apsaugą. Tai reiškia, kad planui turi pritarti bent viena suinteresuotų kreditorių eilė, ir pagal siūlomą planą neturi būti nepagrįstai pažeidžiami balsavimo eilių, kurių viduje nuomonės skiriasi, interesai. Valstybės narės taip pat turi galimybę padidinti reikalaujamą minimalų eilių, kurios turi pritarti planui, skaičių. Privalomo kreditorių ar kreditorių eilių daugumos reikalavimų modifikavimo teismo sprendimu atveju restruktūrizavimo planas visada turi būti patvirtintas teisminės ar administracinės institucijos.

Be privalomo kreditorių ar kreditorių eilių daugumos reikalavimų modifikavimo teismo sprendimu principo kita galimybė sėkmingai atlikti restruktūrizavimą yra apriboti suinteresuotų šalių, kurios nepasisako už restruktūrizavimą, galimybes blokuoti planą. Valstybės narės apskritai pripažįsta, kad toks mechanizmas reikalingas, tačiau kelios delegacijos abejoja dėl siūlomo absoliutaus pirmumo taisyklės taikymo skirstant reikalavimus pagal pirmumą. Be to, nors yra valstybių narių, kurių nacionalinėse sistemose siūlomas mechanizmas jau yra įdiegtas, yra ir tokių valstybių narių, kurioms ši koncepcija yra nauja.

Nepaisant to, jog panašu, kad valstybės narės pritaria šiam principui, siūlomoje direktyvoje yra aspektų, kurie kai kurioms valstybėms narėms yra nauji ir nežinomi. Jei toks principas įdiegiamas ES lygmeniu, reikia daugiau lankstumo, kad valstybės narės galėtų tinkamai šį principą pritaikyti savo nacionaliniams teisės aktams.

Techniniu lygmeniu toliau turėtų būti svarstomas suderintų būtinausių taisyklių, reglamentuojančių restruktūrizavimo planų priėmimą ir patvirtinimą, suderinimo laipsnis ir turinys, o atliekant techninį darbą daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama, be kita ko, eilių sudarymui ir reikalavimams (įskaitant jų pobūdį), taikytiniems privalomam kreditorių ar kreditorių eilių daugumos reikalavimų modifikavimui teismo sprendimu.

C. Antroji galimybė sąžiningiems verslininkams

Vienas iš pagrindinių siūlomos direktyvos tikslų – verslininkams ES suteikti daugiau galimybių iš naujo pradėti verslą. Šiuo klausimu siūlomoje direktyvoje valstybės narės įpareigojamos suteikti galimybę nemokiems verslininkams pasinaudoti visišku skolinių įsipareigojimų panaikinimu per nacionalinėje teisėje nustatytą laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis nei treji metai. Be to, bet kokie veiklos draudimai, susiję su verslininko nemokumu, turėtų nustoti galioti ne vėliau kaip pasibaigus skolinių įsipareigojimų panaikinimo laikotarpiui.

Siekiant išvengti piktnaudžiavimo skolinių įsipareigojimų panaikinimo procedūra, siūlomoje direktyvoje numatyta galimybė valstybėms narėms nukrypti nuo minėto įpareigojimo tam tikrais aiškiai apibrėžtais atvejais, kai toks skolinių įsipareigojimų panaikinimas ar skolinių įsipareigojimų panaikinimo laikotarpis nėra laikomi tinkamomis priemonėmis.

Diskusijų metu paaiškėjo, kad valstybės narės apskritai pritaria principui, pagal kurį skolininkui suteikiama galimybė pasinaudoti visišku skolinių įsipareigojimų panaikinimu ir bet kokių veiklos draudimų, susijusių su skolininko nemokumu, panaikinimu praėjus ilgiausiam nustatytam laikotarpiui, su sąlyga, kad skolininkas perėjo nemokumo procedūrą. Tačiau tai, be abejojimo, turi būti daroma su sąlyga, kad, kur tikslinga, bus nustatytos pakankamos apsaugos priemonės ir apribojimai. Siekiant parengti šias apsaugos priemones ir apribojimus vis dar reikia tolesnių diskusijų techniniu lygmeniu.